

hvad man kan kalde en tidssvarende Besætning. Det er nøgternt regnet, naar man siger, at der højst kan blive et Par Køer og et Par Grise og de allernødvendigste Inventargenstande for 1,200 Kr. Men ikke desto mindre vil jeg henstille til den højtærede Landbrugsminister og Kommissionformændene, at vedkommende Laansøgere, for saa vidt de præsterer denne Tiendedel af Laaneværdien, kan faa Laan, der svarer til $\frac{9}{10}$ heraf, altsaa hvad Jord og Bygninger har kostet. Jeg tror, det er rigtigt og nødvendigt, og saa vidt jeg forstod mit Partis Ordfører (Ovesen), er det ogsaa saaledes, Kommissionerne administrerer Loven. Men der kunde under disse Forhold være en Fare for, at naar en Kommission ser, at der er 6—7 Tdr. Land med tilsvarende Bygninger, men kun et Par Køer og et Par Grise, vil den sige: Den Besætning er ikke tilstrækkelig. Det er det, jeg mener, man ikke skal være underkastet, thi hvis Besætningens Værdi svarer til $\frac{1}{10}$ af Laanesummen, skal Kommissionerne efter min Mening godkende den. Det er ikke mere end rimeligt, og det er ikke andet end, hvad Lovens Hensigt har været.

Saa kunde jeg have Lyst til at sige et Par Ord om Lejehusene. Beløbet hertil er altsaa fordoblet, sat op fra $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Ogsaa jeg tror, der er god Brug for disse Penge, og jeg kunde tænke mig — det er kun en Tanke, jeg har, men vi kan overveje den nøjere i Udvalget —, at hvis de 5 Millioner ikke blev brugt, og det viste sig, at der kunde være Brug for dem til Lejehuse, vilde der ikke være noget i Vejen for, at Beløbet kunde bruges paa den Maade, thi jeg venter, at ogsaa Lejehusene i den kommende Tid skal kunne gaa over til Selveje, og saa vil det være godt at have de fornødne Midler til Raadighed i dette Øjemed. Derfor udkaster jeg denne Tanke, da det ikke er sikkert, at de 5 Millioner under de Forhold, vi nu lever under, bliver brugt.

Naar vi ser tilbage paa de 15—16 Aar, hvori Loven har virket, har man vel egentlig Ret til at sige, at den har virket til megen Gavn i vort Folk, og selv om det ikke er de bedste Principper, den hviler paa, er det alligevel en Kendsgerning, at den har bevirket, at der rundt omkring i Landet sidder mange Folk nu, som ved dens Hjælp har faaet en Eksistens for sig og Familie. Jeg vil dog føje til, at denne Vej har været noget trang at vinde frem ad, thi det er først i den sidste Tid, vi er naaet til, at alle i vort Folk er enige om,

at Maalet er at skaffe selvstændige Brug. Saa langt er vi naaet, men det kniber med Størrelsen af disse Brug, og derfor er jeg tilfreds med, at Ministeren har foreslaaet, at Loven kun skal gælde i 3 Aar, idet man da skal se den paa Baggrund af den nuværende Situation. Man kan saa bruge disse 3 Aar til at forberede en efter min Mening mere rationel Lovgivning paa dette Omraade. For mig er en af de vigtigste Opgaver, Lovgivningsmagten har: at skabe Betingelser og Muligheder for, at alle de i vort Folk, der vil noget og dur noget, kan komme i Besiddelse af saa megen Jord, at de og deres Familie kan have Udkommet deraf. Det er de Muligheder, Lovgivningsmagten skal skabe. Men disse Brug er endnu for smaa, ogsaa efter de Summer, her er satte, 10,000 og 12,000 Kr., thi den Forhøjelse er i Virkeligheden kun at blive staaende paa Stedet. Men det er der maaske ikke noget at sige til, saa længe Principperne er, som de er.

Naar jeg siger, at Brugene er for smaa, sker det netop i Kraft af de Erfaringer, vi har gjort under de nuværende Forhold. Disse smaa Husmandsbrug er nemlig i Almindelighed baserede paa en vis Landbrugsindustri. De vedkommende Brugere har kunnet købe Korn hos de større Landbrugere eller indført Korn og tjene et Par Øre pr. Pund, men i Øjeblikket er Forholdene forrykkede, og det har vist sig, at disse Brug ikke som egentlige Landbrug er i Stand til at give tilstrækkeligt Udbytte til, at en Familie kan leve deraf. Disse smaa Brug lider i Virkeligheden under den Situation, vi oplever. Derfor staaer det saaledes for mig, at man bør tilstræbe, at de kan blive saa store, at de kan bære deres egen Drivkraft. Det kan de ikke i Øjeblikket. Naar mange gør det, er det kun, fordi Brugerne kører med Mælk eller har anden Smaakørsel. Men det er ikke paa Basis heraf, man skal danne et Jordbrug, det bør kunne bære sig selv som Jordbrug. Derfor venter jeg mig ogsaa noget af, at denne Lovgivning tages op til rationel Behandling i Lighed med, hvad Landbokommissionen har foreslaaet. Herved er jeg paa mange Punkter enig med det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen), selv om jeg ikke just har afklaret mit Standpunkt med Hensyn til, om man skal foretrække Kommissionens Forslag A eller B. Jeg vilde ikke tabe Interessen, selv om det blev Forslag B, thi det betyder dog, at Staten beholder sin Førsteprioritet i Jorden med den Værdi, den har paa det Tidspunkt, den gaar over i privat Eje